

Den lokala avtalsrörelsen: Vad hände?

Två dagar efter den lokala avtalsrörelsens slut hade Dagens Industri en lång intervju med Leif Östling och analyserade Scanias marknadsläge. Dagens Industris bild av Scania är allt annat än den mörka och ovissa framtid som Scania beskrivit under förhandlingarna. På nästa sida kan du läsa om det och hur verkstadsklubben ser på hela den lokala avtalsrörelsen.

Reseförsäkring

I den kollektiva hemförsäkringen, K-hem, ingår en reseförsäkring som gäller i 45 dagar vid utlandsresa. (observera att avbeställningsskydd inte ingår) Ta med det resebevis som du fått från Folksam. Där står också numret till SOS-international dit du ska anmäla dig vid olycksfall utomlands. SOS-internationalens nummer är: 0045 570 105 050.

Om du inte har K-hem eller om du inte hittar ditt resebevis kan du kontakta Folskams kundtjänst på telefonnummer: 08-772 77 00

Sjukförsäkringskortet

Planerar du att resa inom EU/EES eller till Schweiz? Skaffa det europeiska sjukförsäkringskortet från försäkringskassan. Det gör du från deras hemsida: www.fk.se eller genom att ringa: 0771-5245 24

Med kortet får du sjukvård till samma ekonomiska villkor som landets egna innevånare. Spara alla kvitton

Om du blir sjuk under semestern

Semestern närmar sig med stormsteg. För de allra flesta blir den ett välbehövt uppehåll i arbetet, fylld av lata dagar i solen, eller hur man bäst tycker att man fixar sin rekreation.

Från klubbens sida vill vi påminna lite om vad man ska tänka på om man blir sjuk under semestern eller om olyckan är framme och man inte är på hemmaplan.

Om du blir sjuk under semestern ska du, precis som vanligt, anmäla det till din närmsta chef. Dina sjukdagar kommer att ersättas, som vanligt, med sjuklön efter en karensdag. Dina då uttagna semesterdagar ligger kvar outnyttjade i systemet och du kan ta ut dem vid ett senare tillfälle.

Politiken och arbetslivet

Den 19:e September är det val. Att använda sin röst i valet är viktigt, det är regeringens arbete och riksdagens beslut som ligger till grund för hur samhället i stort formas men besluten påverkar också villkoren på arbetsplatsen. I den artikelserien som fortsätter i detta nummer vill vi nu redogöra för hur politiken utvecklats de senaste åren och vilka konsekvenser det fått för oss industriarbetare.

I nästa nummer tar vi upp Sänkningen av taken i a-kassan och dess effekter när det gäller våra löner.

Avtalsrörelsen: Så här gick löneprocessen till

Den 25 mars kom de centrala parterna överens om ett nytt centralt avtal. Den 4 maj hade klubbarnas förhandlare en första kontakt med företaget angående när de lokala löneförhandlingarna skulle dras igång.

Den 12 maj genomfördes det första förhandlingstillfället. Klubbarnas gemensamma krav var att medlemmarna skulle få 3,3 % i höjning för 2010. Det motsvarar 783 kronor om man har snittlön på Scania. För 2009 och 2010 skulle i så fall den totala lönehöjningen ha blivit 1500 kronor per person. En höjning som på ett tydligt sätt hade stått för någon form av "payback" för de uppoffringar de anställda gjort under krisavtalet med bruttolöneavdrag, förlorade pensionsavsättningar med mera.

Företagets representanter replikerade med att konstatera att det centrala avtalet bara ger 0,9 % och att de i övrigt inte ens förberett sig i frågan. Detta skulle de göra på ett eget möte den 25 maj och med det beskedet blev förhandlingarna ajournerade.

Sent omsider kom en kallelse till en andra sittning till den 7 juni. Den sittningen blev inställd med motiveringen att företaget behövde "tänka en vända till".

Nästa träff bestämdes till den 21 juni. Där kom företaget med erbjudandet 0,9 % i lönehöjningar med argumentet att läget framåt ser osäkert ut. Förhandlingarna verkar i detta skede inte leda till något. Inga argument biter och inga förslag till andra lösningar ger några öppningar. Klubbarna berättar att lönehöjningsnivån kommer att tas emot väldigt kritiskt hos medlemmarna. Företaget väljer då att ajournera sig igen. Ny sittning bestäms till 23 juni.

På detta möte körs samma mantra om de eventuella orosmolnen som kan komma.

Företaget tycker att vi kan skjuta upp förhandlingarna till någon gång i höst för att det kanske är bättre läge då men de kan inte ge några garantier om något. Klubbarna försöker då öppna en diskussion om ersättning i annat än pengar, semesterdagar nämns som ett exempel. Företaget ajournerar sig igen.

Ny tid för fortsatta samtal var den 29 juni. Än en gång kommer företaget med samma "bud" på 0,9 %. Inga alternativ inga öppningar till ett öre eller en minut mer än centrala avtalets tvingande nivå presenteras av företaget.

Klubbarna anser i detta läge att det inte är någon mening att fortsätta denna charad som företaget kallar förhandling. Vi kallar den för diktat.

Det är flera årtionden sedan det inte träffades ett lokalt avtal om löneökning utöver den centrala nivån.

Scania: Ett starkt företag

Två dagar efter sista träffen med företaget, torsdagen 1/7 kom Dagens Industri ut med en artikel om Scania och Leif Östling. Som Östling själv konstaterar betydde det mycket för Scania att de anställda

stälde upp på att gå ned i lön och arbetstid under krisåret 2009.

DI presenterar vad de stora lastbilstilverkarerna presterat när det gäller rörelsemarginal under kvartal 1, 2010. Scania hade en rörelsemarginal på 13 %, Volvo låg långt efter med 3,8%. Scania går bra, mycket bra och Östling säger det bra själv när han säger att vi har "den här extrema lågkonjunkturen bakom oss[...]". Det är inte riktigt den här bilden som presenterats under de löneförhandlingar som förts.

Krisavtalet 2009

Under 2009 ställde Scantias anställda upp på att gå ned i arbetstid mot att de även fick en lönesänkning. 10% lönesänkning mot 20% förkortad arbetstid tror många. Om man räknar med förlorad arbetstidsförkortning, utebliven lönehöjning, bortfall av pensionsavsättning och bruttolöneavdraget är det mycket mer än så. Till höger ser ni exempel på vad avtalet kostat i verkligheten per person.

Vill ni se hur vi räknat så finns en mer utförlig redovisning på verkstadsklubbens hemsida. www.scaniafacken.com/vklubben

Exempel 1:

En person med en grundlön på 22000 kr i månaden. Innan krisavtalet gick personen 3-skift. Under avtalstiden har personen fått gå ner till 2-skift. Förlorad inkomst exklusive förändring av OB-ersättning: 4534kr/mån * 6 månader (avtalsperioden)

Totalt: **27 204 kr**

Exempel 2:

En person med en grundlön på 22000 kr i månaden. Innan krisavtalet gick personen 2-skift. Under avtalstiden har personen fått gå ner till dagtid Förlorad inkomst exklusive förändring av OB-ersättning: 3112kr/mån * 6 månader (avtalsperioden)

Totalt: **18 675 kr**

A-kassan: Angreppet på arbetarrörelsen

Sedan Alliansen kom till makten 2006 har de genomfört flera allvarliga förändringar när det gäller a-kassan. I detta nummer går vi igenom hur den dyrare A-kassan i allra högsta grad utgör en attack mot fackföreningsrörelsen och dess medlemmar.

Dyrare arbetslöshetsförsäkring

I januari 2007, bara några månader efter senaste valet, så beslutade riksdagen om nya regler för a-kassan. För det första så tog man bort möjligheten till att göra avdrag på deklarationen för medlemskap facket och a-kassan. Avdragsrätten infördes från början med motiveringen att företagen får göra avdrag för medlemskap i serviceorganisationer (exempelvis arbetsgivarorganisationer), det var alltså med rättviseskäl avdragsrätten införts. Nu togs den möjligheten bort för löntagare, men företagen får fortfarande göra avdrag.

Lägre lön för metallarbetaren

Alliansen genomförde även andra omfattande förändringar av a-kassan. Tidigare finansierades alla a-kassor gemensamt. En medlem i kommunal betalade lika mycket i avgift till a-kassa som en medlem i IF Metall. När alliansen tog över makten förändrade man detta genom att varje branch finansierar sin egen a-kassa.

Man såg till att införa en extra finansieringsavgift till a-kassan och kostnaden för denna avgift kopplades till hur hög arbetslöshet det var inom en viss bransch. För oss inom IF Metalls avtalsområde innebar denna förändring en ökning på 500% från den tidigare avgiften på ca 80 kronor i månaden.

Inom industrin så har vi under ett par år haft en allvarlig lågkonjunktur som inneburit hög arbetslöshet, därför har vi fått betala en hög kostnad till a-kassan. Anledningen till att vi ska betala mer om vi har fler arbetslösa motiveras såhär av regeringen:

Regeringen avser att ytterligare stärka drivkrafterna för fackförbund att vara ansvarsfulla i löneförhandlingarna [...] kostnaden som är förknippad med att driva igenom oansvarsfulla löneökningar som leder till ökad arbetslöshet och därmed högre utgifter för arbetslöshetsförsäkringen kommer på så vis att bli tydligare (Ur Prop 2007/08:1)

Regeringen menar alltså att vissa grupper i Sverige har för höga löner och att dessa höga lönenivåer är orsaken till arbetslösheten. IF Metalls område lider av hög arbetslöshet och det beror - enligt regeringens sätt att se på det - på grund av för höga löner.

När regeringen säger att de vill ”stärka drivkrafterna” så menar de att vi verkstadsarbetare ska vara villiga att utföra våra jobb för lägre lön eftersom vi - enligt regeringen - har alldeles för höga löner.

Jämförelsevis med vissa andra länder så har vi förvisso ganska bra löner, men låglöneländerna har ju inte högre sysselsättningsgrad för det. Någon direkt koppling mellan arbetslöshet och lönenivå finns alltså inte. Det enda konkreta som regeringens förslag kan leda till är att befintlig arbetskraft betalas lägre löner än idag: Mer vinst till företaget och dess aktieägare och mindre till arbetarna.

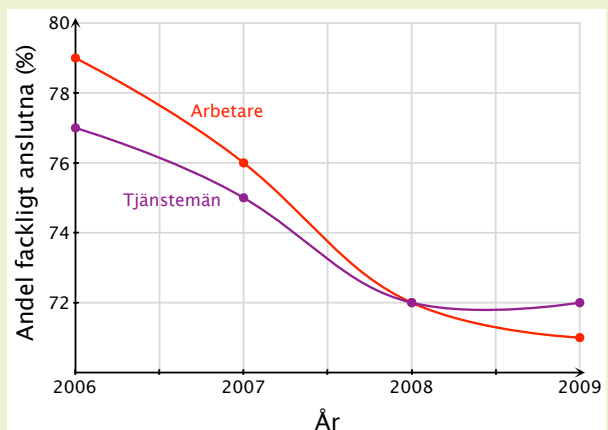
Varför dessa förändringar?

De förändringar vi tagit upp när det gäller A-kassan är bara några i raden av de försämringar alliansen gjort när det gäller att försvaga arbetstagarnas ställning på arbetsmarknaden. Förändringarna är medvetna och metodiskt genomförda.

När det gäller den extra finansieringsavgiften så förstår regeringen självklart den enkla matematiken att priser styr efterfrågan. Om man gör en vara eller tjänst väldigt dyr så vill färre betala. Detta ingår i grundkursen i ekonomi och är givetvis känt av Sveriges högsta ledning. Med det i åtanke är det naturligt att dra slutsatsen att regeringen medvetet har gjort dessa förändringar med vetskapen om att facken och a-kassan skulle tappa medlemmar. Det är också givet att ett stort medlemstapp försvagar fackens möjligheter att kräva bra villkor och löner på arbetsplatserna samt i övrigt driva de frågor som ligger i arbetstagarnas intresse.

Fortsättning på nästa sida...

Det fackliga medlemsraset

Efter förändringen av finansieringen av A-kassan som genomfördes 2006 och 2007 tappade fackförbunden i Sverige ca 170 000 av sina medlemmar. Ett historiskt ras på hela 8%. För att finna en motsvarighet i hastighet och omfattning måste vi tillbaka 100 år i tiden. (Källa: LO)

När det gäller Scania har vi trots A-kassans förändringar en relativt hög anslutningsgrad på 77 %.

...Fortsättning från föregående sida.

Regeringens förändring har fått effekt: Mellan 2007 och 2009 tappade de svenska fackförbunden enligt LO, 170 000 medlemmar som en konsekvens av avgiftshöjningen. Vad man än har för inställning till facket så ska man vara medveten om att denna försvagning framöver kommer att drabba alla löntagare, såväl medlemmar som ickemedlemmar, såväl arbetare som tjänstemän, i form av sämre löner och villkor.

Vi anser att regeringens attityd och regelförändringar är ett direkt angrepp på IF Metalls och andra fackförbunds medlemmar. Vi anser att svensk industri ska konkurrera med kompetens och teknik, inte med låga löner. Lönedumpning löser inga problem, det leder däremot till fattigdom och otrygghet och det är helt fel väg att gå.

Äntligen semester

Trots de dystra beskederna när det gäller årets löneökning hoppas vi på klubben att alla våra medlemmar får en lång och skön semester med mycket sol och bad. Vi ses igen efter semestern.

/Alla vi på verkstadsklubben

Ansvarig utgivare:
Johan Järvklo
Tel 08-553 50591

Informationsbladet beräknas komma ut en gång per månad. Den är öppen för insändare och debatt för alla medlemmar. Vi hjälper också de medlemmar som behöver hjälp med något skrivande i informationsbladet. Material kan lämnas in eller skickas till klubbexpeditionen, dock får inget material lämnas in anonymt, däremot kan man skriva under signatur.